

DANISH AGRICULTURAL MARKETING BOARD

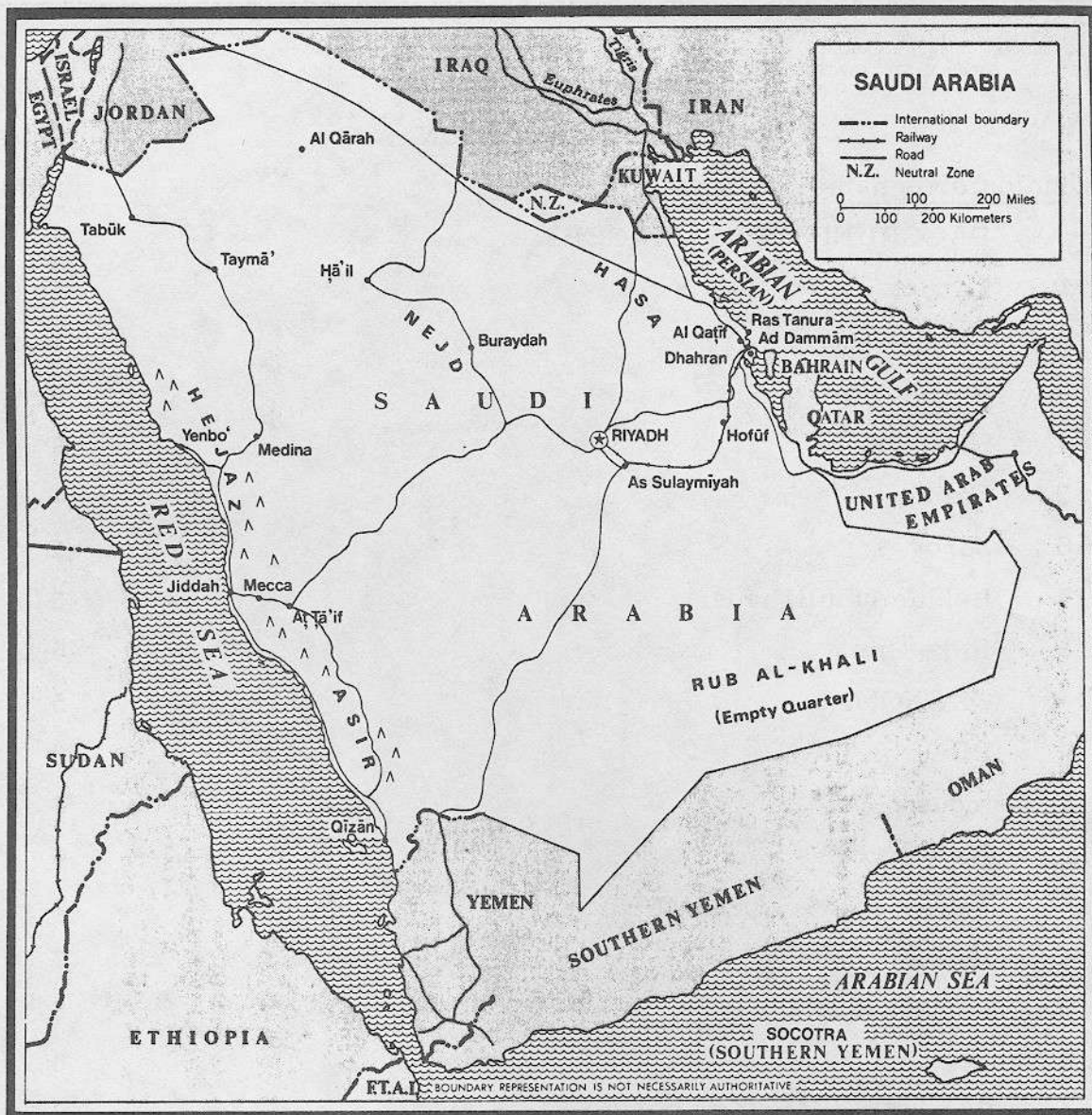
مجلس تصريف المنتجات الزراعية اللبنانية

MIDDLE EAST OFFICE

AMATOURY BLDG HAMRA STREET
P. O. B. 1846 - BEIRUT - LEBANON
TEL. 340295 - 340296 TELEGR. AGROSALE BEIRUT

**Generel rapport om
SAUDI ARABIEN**

<u>Indholdsfortegnelse:</u>	<u>Side</u>
1. BAGGRUNDSOPLYSNINGER	1
1.1. Landet	1
1.2. Befolkningen	1
1.3. Religionen	2
1.4. Historie	3
1.5. Valuta	4
1.6. Sprog	5
1.7. Reklamemuligheder	5
1.8. Rejsetips	5
2. ØKONOMI	5
3. PRODUKTION	6
3.1. Industri	6
3.2. Fødevarer	6
4. TRANSPORT, KOMMUNIKATION	7
4.1. Havne	7
4.2. Lufthavne	8
4.3. Veje	8
4.4. Kommunikationsforbindelser iøvrigt	8
5. IMPORTFORHOLD	9
5.1. Agentforhold	9
5.2. Mærkningsbestemmelser	9
5.3. Prissubsidiering	10
6. FØDEVAREIMPORT	10
6.1. Mulighederne for danske landbrugsvarer	11
6.1.1 Fjerkræ	11
6.1.2. Smør	12
6.1.3. Mælkekonserves	13
6.1.4. Frosset kød	14
6.1.5. Kødkonserves	14
6.1.6. Ost	14
6.1.7. Andre varer	15

Note: the body of water between Iran and the Arabian Peninsula is called the Arabian Gulf in Arab countries, and the Persian Gulf in other countries.

Generel rapport om SAUDI ARABIEN

1. BAGGRUNDSOPLYSNINGER

1.1. Landet

Med de store ubeboede og delvist ufremkommelige ørkenområder på den arabiske halvø er nogle af landegrænserne at ligne med ørkenens sand i vinden - således også Saudi Arabiens, hvor især de sydlige og vestlige grænser er flydende. Saudi Arabien skønnes at dække et område ca. 2, 3 mill. km² (som de 9 EF-lande + Norge og Spanien) og udgør omkring 80% af den Arabiske halvø. Landet er opdelt i 4 administrative provinser - Hejaz mod nordvest, Asir mod sydvest, Najd det centrale højland og Al-Hasa den østlige provins. Grænserne er mod nord Jordan, Iraq, Kuwait og to neutrale zoner, som nu er under afvikling, mod øst Den Arabiske Golf, Qatar og De forenede arabiske Emirater, mod syd Oman, P. D. R. Y. (Sydyemen) og Y. A. R. (Nord-yemen) samt mod vest Det røde Hav.

Langs den smalle næsten 2000 km lange kyststrækning mod Det røde Hav strækker Tihama-lavlandet sig fladt for hurtigt at gå over i Hejaz-bjergkæden på op til 3000 meters højde og derefter flade ud mod øst i det centrale ørkenhøjland i 700-900 meters højde. Den sydøstlige del af landet kaldes Rub Al Khali (The Empty Quarter) - et område på størrelse med Storbritanien og Sverige og indtil for få år siden fuldstændig øde og isoleret. Nu er der fundet olie, og de tilstødende stater strides om ejendomsretten.

Landets olierigdomme, som formodes at være de største i verden, er overvejende beliggende ved Den arabiske Golf mellem Kuwait og De forenede arabiske Emirater, men også inde i landet dækker ørkenen betydelige reserver.

1.2. Befolkningen

I efteråret 1974 blev for første gang foretaget folketælling, men resultatet er endnu ikke offentliggjort. Indbyggerantallet anslås til omkring 5-6 mill, men da kun godt halvdelen bor i egentlige bysamfund, er det med landets størrelse næsten umuligt at nå et nøjagtigt resultat. Med den store aktivitet i byerne - bygning af ejendomme, veje, industrier - indvandrer en stadig strøm af mennesker fra landdistrikterne, ligesom formentlig omkring et par millioner udlændinge, ofte pilgrimme der ikke rejser hjem igen, mere eller mindre lovligt opholder sig i landet. Udlændingene kommer især fra Nord- og Sydyemen, men også mange indere, pakistanere og palæstinensere har bosat sig i landet.

De største byer er:

Riyadh, hovedstad og administrativt centrum, med ca. 200.000 indbyggere. Beliggende på Najd-højsletten ca. 1000 km. fra Det røde Hav og ca. 500 km. fra Den arabiske Golf, med udmærkede vejforbindelser til begge sider, og desuden jernbane til Dammam havn. Kolde vintre, meget varme somre.

Jeddah, handelscentrum, havneby, transitby for pilgrimme, med ca. 250.000 indbyggere. Er, som havnebyer ofte synes at være, mere udadvent og fri end f. eks. den konservative og strengt religiøse hovedstad, og de fleste udlændinge, som ikke er tilknyttet olieselskaberne, der er beliggende i den østlige del, bor i Jeddah. Endvidere holder samtlige ambassader til i Jeddah, hvilket dog også skyldes at Udenrigsministeriet, som det eneste ministerium udenfor Riyadh, er beliggende her. Varmt og fugtigt det meste af året.

Dhahran (ARAMCO's by og lufthavnen), Dammam (havneby) og Al-Khobar (oliefolk mm), hvor der for 25 år siden kun boede ganske få mennesker, danner nu tilsammen et bysamfund på omkring 100.000 indbyggere, beliggende ved de rige oliekluder langs Den arabiske Golf. Kølige vintre, varme men ofte tørre somre. Mecca, Medina, Islam's hellige byer, hvor profeten Muhamed er henholdsvis født og begravet. Mecca (ca. 200.000 indbyggere) og Medina (ca. 100.000 indbyggere) besøges hvert år af mere end 1 mill. pilgrimme, og kun rettroende muhamedanere har adgang til byerne. Begge er beliggende i Hejaz-provinsen. Taif, sæde for regering og hof om sommeren, hvor varmen i Riyadh gør ophold ubehageligt, medens Taif beliggende i 1800 meters højde et par hundrede kilometer øst for Jeddah er de velstående araberes sommerresidens. Ca. 90.000 indbyggere.

1. 3. Religionen

Sammen med Libyen er Saudi Arabien det land, der mest håndfast følger religionens forskrifter. Befolkningen er strengt muhamedansk, troen, der et langt stykke følger den kristne, men som istedet for at anerkende Jesus som frelseren, tror på Muhamed (570-632) som Guds profet. Muhamed er født i Mecca, som dengang allerede var center for (af)gudsdyrkelse, og da Muhamed i 40-års alderen begyndte at have åbenbaringer gennem ærkeenglen Gabriel, at Gud havde valgt ham til profet for den sande religion, fik han snart mange fjender blandt de, som levede af den florerende "handel i guder". Muhamed blev tvunget til at flygte til Medina i året 622 - flugt kaldes på arabisk "Hegira", og dette er navnet på den muhamedanske tidsregning, som netop starter i det Gregorianske år 622.

Hegiraåret er på omkring 354 dage, opdelt på 12 måneder, men da kalenderen følger månens position kan små afvigelser forekomme; man kan således kun med 1-2 dages unøjagtighed forudsige kommende helligdage.

Selv om Saudi Arabien er religionens føde-og hjemsted, holdes her kun de to hovedbegivenheder, El Fidtr og Al Adha. El Fidtr danner afslutningen på Ramadan, fastemåned, hvor det fra solopgang til solnedgang er forbudt at spise, drikke og ryge, og selvom disse regler kun gælder for muhamedanere, kan det anbefales, at besøgende på gader og offentlige steder viser mådehold. Hotellerne har i denne periode kun begrænset servering, den ellers uundgåelige te eller kaffe på kontorer er ophørt, og under forretningsbesøg bør evt. rygning afvente værtens tilladelse. Arbejdstiden er afkortet og uregelmæssig - ofte med største aktivitet fra kl. 21 til efter midnat, og generelt kan besøg frarådes under Ramadan.

Efter Ramadan begynder pilgrimmene at indfinde sig, og kulminationen af "hajj"-pilgrimsfærd - foregår 70 dage senere med Al Adha helligdagene. For omtrentlige datoer kan vi henvise til det separat udsendte cirkulære med oplysninger om helligdage i de arabiske lande.

Det skal bemærkes, at fødevarerforbruget i Jeddah-Mecca-Medina området i pilgrimsperioden stiger kraftigt, idet over 1 mill. ekstra munde skal mættes i et antal dage. Fredag er den egentlige fridag, hvor dog mange forretninger alligevel holder åbent, medens kontorer ofte lukker allerede torsdag middag.

Man bør være opmærksom på, at muhamedanere hver dag skal bede 5 gange; fra minareterne lyder gennem højtalere opfordring til bøn, og man bør på disse tidspunkter ikke henvende sig på kontorer eller til forretninger, som iøvrigt skal holde lukket under bønnen.

1.4. Historie

Saudi Arabien har gennem århundreder været hjemsted for beduinstitammer, der dels levede som omvandrende nomader og dels bosatte sig i oaserne. De gamle handelsveje fra østen og Afrika har ligeledes ofte ført gennem Saudi Arabien, som imidlertid i forhold til de mere vandrige lande, Ægypten, Palæstina, Syrien, Iraq, ikke på dette tidspunkt udviklede en tilsvarende høj kultur.

Da senere Muhamed grundlagde Islam, dannede dette optakten til arabiske erobringer af Nordafrika og helt op i Spanien, de mellemøstlige lande og over til

Afganistan og Indien. Ledelsen af denne bevægelse overgik dog hurtigt til Damascus, hvor caliphaten, Islams religiøse leder, mere centralt kunne dirigere slagets gang.

Stammekrige hærgede derefter landet indtil Ottomanerne (tyrkere) i det 16. århundrede besatte en stor del af den arabiske halvø, hvor de forblev indtil 1913. På dette tidspunkt havde Abdul Aziz Ibn Saud, leder af en af de store familiestammer, erobret det meste af Najd og Al-Hasa provinserne, og med tyrkernes svindende magt i Mellemøsten blev det med afslutningen af 1. verdenskrig også enden på deres store rige. Imidlertid støttede englænderne, som på det tidspunkt havde stor indflydelse i Gulf-området, herskeren over Hejaz-provinsen, i hvilken forbindelse Lawrence of Arabia spillede en vis rolle, men i 1925 besejrede Ibn Saud (Saud's søn) også ham. I 1932 havde alle stammerne mere eller mindre frivilligt akcepteret sammenslutningen af landet, som herefter kaldtes Kongedømmet Saudi Arabien med Ibn Saud som den enevældige styrer. Året efter blev givet koncession på olieeftersøgning, og dette blev begyndelsen på den omvæltning, der siden er sket med Saudi Arabien.

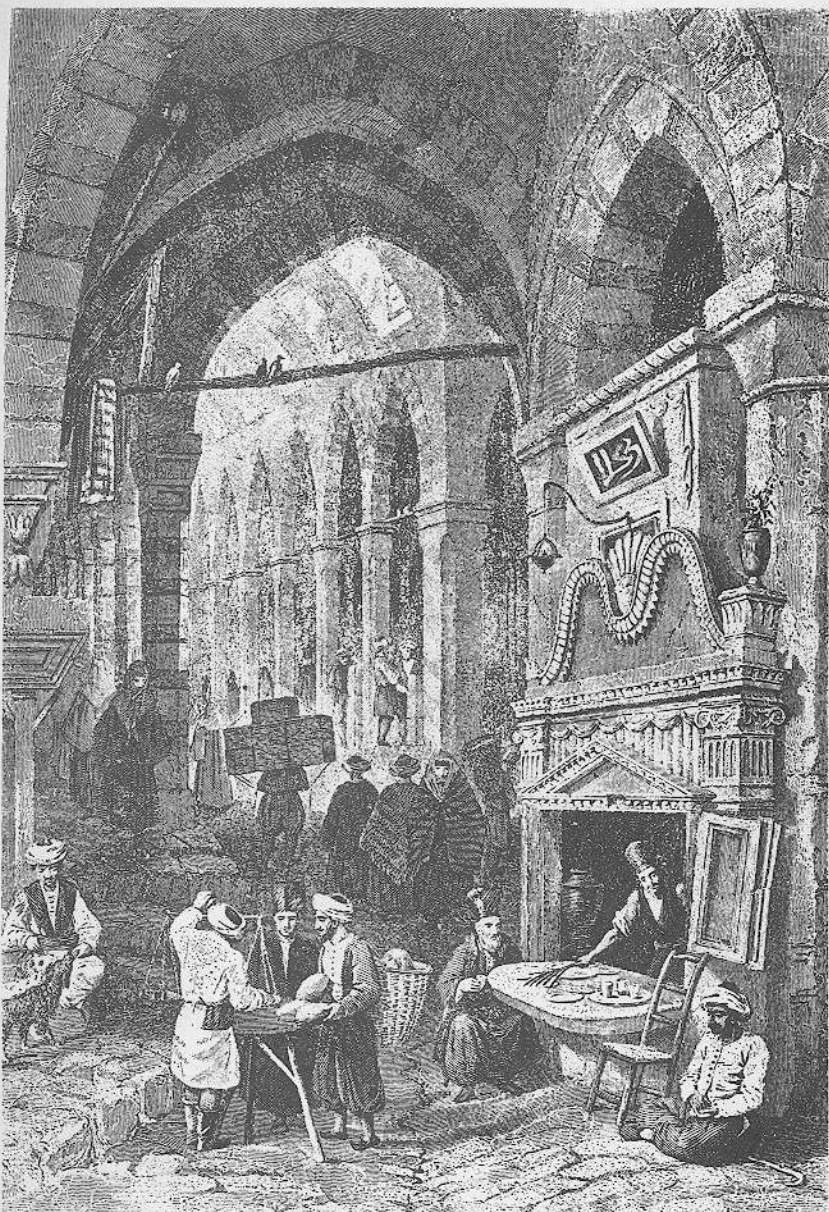
Ibn Saud døde i 1953 og efterfulgtes af sin ældste søn, kong Saud, som imidlertid ikke viste de samme lederevner. Han blev endelig i 1964 erstattet med sin bror, Feisal, som indtil sin tragiske død i marts 1975 med stor dygtighed styrede landet og bragte det til en position som både religiøs og politisk leder for den muhamedanske og arabiske verden. Den næste bror i Ibn Saud's store børneflokk, Khaled, er nu konge.

Kongen er den absolutte leder af landet og er desuden normalt også statsminister og udenrigsminister. Andre medlemmer af den kongelige familie har indflydelsesrige poster, og med sine flere tusinde medlemmer udgør kongefamilien en slags statsråd.

Landets styrelse og retsvæsen er baseret på Koranens forskrifter, og er lige så anti-kommunistisk som anti-semitisk.

1.5. Valuta

Saudi Riyals, som hver er opdelt i 100 Halalaa. Indtil marts d. å. har valutaen været bundet til US\$ med en til enhver tid fast kurs (1 US\$ = SR. 3.56), men SR er nu løst fra US\$ og istedet tilknyttet SDR, en cocktail af verdens mest benyttede valutaer, hvilket foreløbig har resulteret i et fald overfor US\$ på knap 3%. Tilbud

Dette stemningsbillede kunne være fra et næsten hvilket som helst tidspunkt inden for de sidste 6 - 7 århundreder, og mange træk går igen den dag i dag. Tyrkernes indflydelse med bl.a. snabelsko og samovar.

Jeddahs stolthed - dronningens bygning, hvor bl.a. den danske ambassade har kontorer. Muhamedanere kan have op til 4 koner, men de sidste mange år havde kong Feisal kun en, som formentlig har været medvirkende til den frigørelse af kvinderne, som langsomt er på vej i Saudi Arabien, og det er efter hende, bygningen er opkaldt.

Udenrigsministeriet i Jeddah. Bemærk til venstre symbolet på dansk fjerkræ, der på et iøjnefaldende sted kan ses dag og nat.

Overfor ses et motiv fra Al-Hasa oasen, hvor kilometerlange vandledninger danner basis for en stor produktion af dadler, grøntsager, korn, m.m.

kan fremsendes i alle valutaer, da der ingen valutarestriktioner findes.

1. 6. Sprog

Arabisk, men engelsk forstås af de fleste forretningsfolk. For brochurer og tryksager, som henvender sig til forbrugere, anbefales arabisk tekst.

1. 7. Reklamemuligheder

Radio og fjernsyn er ukommercielle, og dagspressen indskrænker sig til 5 aviser, som skal dække hele landet, hver med et oplag på ca. 10.000 eksemplarer. Der findes en lokalredigeret ugepresse, ligesom libanesiske ugeblade har en vis udbredelse. Biografer er forbudte.

På grund af de begrænsede offentlige reklamemedier er demonstrationer, udstillinger, plakater og direkte postforsendelser meget anvendte kontaktmidler.

1. 8. Rejsetips

Man skal være i besiddelse af gyldigt indrejsevisum samt vaccinationsattest for kopper og kolera. Udrejsevisum gives nu ved paskontrollen i lufthavnen, men ved udrejse fra Jeddah er det fortsat nødvendigt at aflevere sit pas dagen i forvejen på udrejselufftfaretselskabets kontor. Dette er ikke nødvendigt ved udrejse fra Dhahran.

Besøg frarådes i juni-september, hvor mange forretningsfolk er bortrejst, samt, hvis det drejer sig om Jeddah, i pilgrimstiden, hvor hotelværelser er næsten umulige at opdrive. For besøg udenfor denne periode er det dog nødvendigt at reservere hotelværelse i god tid, og selv med en forudbestilling skal man, især i Riyadh, være glad, hvis man bare får lov at dele værelse med en anden tilrejsende i samme situation. Det er forbudt at medbringe spiritus. Kontortider er generelt fra 9-13 og 16-20 i Jeddah, fremrykket ca. 1 time i Riyadh og den østlige provins.

2. ØKONOMI

Landets store udvikling reflekteres delvist i de sidste års statsbudgetter, der angiver indtægterne således:

1972/73	SR 12 mia.
1973/74	SR 23 mia.
1974/75	SR 98 mia.

Omkring 95% af indtægterne kommer fra oliesalget, som i 1974 indbragte omkring

US\$25 mia. I indeværende budgetår, der slutter 9. juli 1975, har det kun været muligt at finde anvendelse for knap halvdelen af indtægterne, nemlig SR 45.743 mill. hvoraf over 10 mia. foreslås anvendt til militære formål. Af andre poster kan nævnes: kommunikation: SR 4558 mill., undervisning: SR 2104 mill, landbrug: SR 1303 mill. og fødevarer subsidiering (se senere): SR 800 mill. Der er desuden iværksat et stort planlægningsarbejde for udvikling af landets industri og landbrug, hvortil en betydelig del af budgetoverskuddet er hensat. Det er hensigten hermed, at lede en større del af økonomien væk fra afhængigheden af olieproduktionen; en begrænsende faktor har nok været en vis mangel på viden i de planlæggende instanser samt en betydelig mangel på arbejdskraft til udførelsen. Det siges at mulighederne for udlændinge at opnå opholdstilladelse er lempet, og at omkring 25.000 ægyptiske landbrugere er inviteret til at bistå opdyrkningen af landets oaser.

Der indgås nu mange kontrakter med udenlandske firmaer om know-how og turn-key projekter, ligesom væsentlige dele af landets social-, kommunikations-, forsvars-, sundheds- og erhvervsudvikling planlægges gennem udenlandske firmaer.

3. PRODUKTION

3.1. Industri

En stor del af Saudi Arabiens olie sælges ubehandlet, men flere raffinaderier er nu under konstruktion. I tilknytning hertil findes en række industrier, der er baseret på eller storforbruger af olie, f. eks. gødning fremstilling, stålvalseværk. Der findes en række mindre virksomheder, der producerer byggematerialer, aftapper sodavand o. lign., og en del betydelige projekter er kontraheret. Der gives store tilskud til etablering af virksomheder, og udenlandske investeringer er velkomne. Udover at besidde store oliebeholdninger er landet også velsignet med betydelige kobberforekomster, ligesom der i undergrunden er fundet fosfat, jern og uranium.

3.2. Fødevarer

Der er af regeringen udarbejdet et langsigtet principprogram, hvis formål det er at gøre landet selvforsynende med de væsentligste fødevarer.

Udenlandske eksperter har herefter fået til opgave at udarbejde detaljerede planer for hele landet, i henhold til hvilke private foretagender kan oprettes og drives.

Som ved industriforetagender, gives der også tilskud til oprettelse og drift af fødevarereproducerende- og forarbejdende virksomheder; f. eks. kan der ved køb af udstyr rentefrit lånes 100%, og kun 35-50% skal tilbagebetales (over 15 år). Ved udstedelse af licenser samt gennem denne tilskudsordning, kan ministeriet centralt dirigere udviklingen i henhold til de ekspertudarbejdede planer.

Der findes allerede enkelte kvægfarme, hvor dyrene trives udmærket, og det vil derfor nok kun være et spørgsmål om tid inden de største bysamfund kan forsynes med frisk lokalproduceret mælk. Desuden findes et re-kombineringsmejeri i Al-Khobar og et lignende projekt er undervejs i Jeddah. Lokal produktion af æg forventes inden længe at kunne dække forbruget, hvorimod der selv med en stigende broiler- produktion fortsat skønnes at være basis for en betydelig import.

Man forestiller sig umiddelbart Saudi Arabien som en stor ørken - der er vitterlig også meget ørken, men ind i mellem findes store oaser med muligheder for kunstvandning. Der kan bl. a. nævnes Al-Hasa oasen ca. 100 km. syd for Al-Khobar, hvor 15.000-20.000 ha. kan opdyrkes - flere hundrede kilometer vandledninger fordeler vandet fra en række brønde, og der dyrkes grøntsager, forskellige kornsorter, dadler mm.

Lignende oaser - både større og mindre - findes rundt i landet, og sammen med det frugtbare sydvestlige hjørne grænsende mod Y. A. R. skønnes det, at 20-30 mill. ha. kan opdyrkes - mere end en tidobling af de for øjeblikket opdyrkede 2 mill. ha., som svarer til ca. 1% af landets størrelse.

4. TRANSPORT, KOMMUNIKATION

4.1. Havne

Jeddah havn har de seneste år været under konstant udvidelse, og har nu med 12 kajpladser en kapacitet på ca. 1.2 mill. tons om året, hvilket med yderligere 4 kajpladser under konstruktion forventes at stige til ca. 2 mill tons. Alligevel kan udvidelserne ikke holde trit med den stærkt stigende trafik, og der er nu iværksat undersøgelser om simplificering af klareringsprocedurer, som dog, omend ofte besværlige, er mere effektive end i Dammam.

Dammam havn er ligeledes under udvidelse til 15 kajpladser, men udover forsinkende papirvælde vanskeliggøres godsbehandlingen her også af bestemmelsen om, at en del af varerne skal transporteres med jernbane til klareringsområder 15 km fra havnen. Samtidig er der mangel på arbejdskraft og materiel, og det er nu

blevet muligt fra 10 af kajpladserne, at importørerne selv afhenter deres varer - dette gælder dog kun for visse varer og kun for partier op til en vis størrelse. Der er i begge havne omkring 4 ugers ventetid for ledig kajplads, og mange importører foretrækker at tage varerne med lastbil fra Beirut eller direkte fra Europa. Situationen forventes yderligere forværret når Suez-kanalen 5. juni d. å. genåbnes for trafik.

Udover de to hovedhavne findes der ved Røde Havs kysten desuden havne i Yanbou med en årlig kapacitet på 400.000 tons og i Jizan, beliggende i det forholdsvis frugtbare område ved grænsen til Nordyemen hvor nye landbrugsprodukter, bl. a. sukkerroer, søges dyrket, med en årlig kapacitet på 100.000 tons, men under udvidelse til 350.000 tons.

4.2. Lufthavne

Der er udmærkede passager- og fragtforbindelser til de tre befolkningscentre, hvoraf Riyadh dog kun beflyves af SAUDIA, det nationale luftfartsselskab. De 20 indenlandske lufthavne betjenes ligeledes udelukkende af SAUDIA. Klarering af luftfragtgods er sædvanligvis særdeles langsom og besværlig.

4.3. Veje

Indtil 1964 fandtes asfalterede veje kun i Jeddah-Mecca-Medina området, men der er nu mere end 10.000 km asfalterede veje, som sammen med yderligere 5.000 km under planlægning eller konstruktion forbinder de fleste bysamfund i dette mægtige land.

Vigtige ruter er mellem Beirut og Jeddah/Riyadh/Dammam, hvor alene transitgods fra Beirut havn beløber sig til mere end 200.000 tons årligt, hvilket tal øges væsentligt når den store eksport af frugt, industrivarer, fødevarer fra især Libanon medregnes. Erfaringsmæssigt er toldklareringen lettere ved landegrænsen end i havnene, når dog undtages forarbejdede fødevarer, der i alle tilfælde skal undersøges på centrale laboratorier. Kun varer der er "skabt af Gud", f. eks. fjerkræ, kan importeres uden sådanne undersøgelser. Til Deres orientering fremsendes vedlagt kvotering fra et lokalt transportfirma med rater for lastbiltransport til en række lande.

4.4. Kommunikationsforbindelser iøvrigt

Postforbindelser er udmærkede, når postboks nummer anføres. Telefonnettet er under kraftig udvidelse, men endnu er der ofte flere dages ventetid på samtaler, og en dårlig forbindelse, mellem øst- og vestkysten, ligesom samtaler til udlandet er vanskelig tilgængelige. Telex findes i begrænset omfang i de større byer, men der er lang ventetid på installation af maskiner.

5. IMPORTFORHOLD

Told satserne er på max. 3% og efterhånden i mange tilfælde helt ophævet; en undtagelse er dog varer, der produceres lokalt, som beskyttes med en 20% told.

Næsten alle fødevarer er toldfri; dette gælder alt frosset kød og mejeri-produkter, hvorimod der er 3% told på kødkonserves. Der findes ikke offentlige frysehuse - heller ikke i havnene - men private importører udbygger løbende deres egne faciliteter, og der skønnes at være tilstrækkelig kapacitet. Det er dog kun i de større byer, der forefindes fryserum, og den resterende del af befolkningen er henvist til friske eller konserverede produkter. Det skal dog nævnes, at lokale købmænd fra landdistrikterne ofte drager til den nærmeste større by og fylder bilen med f. eks. frosne kyllinger, som så sælges straks ved hjemkomsten.

5.1. Agentforhold

Der findes ingen regler om eneagenturforhold, men det anbefales i tilfælde af repræsentationsaftaler at have en skriftlig kontrakt med opsigelsesvarsel.

Indenfor fødevarehandelen findes kun få firmaer, som er i stand til effektivt at dække hele landet, og ofte må det derfor anbefales at have separate agenter for Jeddah-området og for østkysten (Dammam, Dhahran, Al-Khobar og oftest også Riyadh). Af de største landsdækkende firmaer kan nævnes: General Trading Co., Al-Khobar, Shinkar & Binzagr, Jeddah, Sharbatly Cold Store, Jeddah.

Kun saudi arabere - alene eller med fremmede partnere - kan drive virksomhed, men ofte overlades den daglige forretningsgang til partneren, hvoraf der findes mange palæstinensere.

5.2. Mærkningsbestemmelser

Den 20. marts 1974 offentliggjordes nye mærkningsbestemmelser for fødevarer, som her, da de allerede er bekendtgjort gennem sædvanlige kanaler, kort skal gengives:

1. Hvis varen indeholder kød eller dele deraf, skal der på dåsen angives "free of pig products", eller et certifikat med bevis herfor skal ledsage varepartiet.
2. På dåsen skal angives
 - a. varens navn
 - b. indholdsfortegnelse
 - c. netto indhold

d. producentens navn, samt dato og serienummer. Det antages indtil videre, at kodedato er tilstrækkelig.

e. oprindelsesland

Desuden siger bestemmelserne, at punkterne 2a, b, c senest 2 år efter offentliggørelsen skal angives med arabisk tekst.

Det er vigtigt, at varer ikke bærer mærker, der kan minde om Davidstjernen, idet import da kan nægtes. Reklamemateriale må ligeledes ikke indeholde omtale af eller hentydning til Israel.

5. 3. Prissubsidiering

Samtidig med at toldsatserne er blevet nedskåret, gives der nu direkte prisstilskud til følgende varer:

1. Vegetabilsk fedt, mælkepulver, evaporeret mælk
2. Ris, mel, sukker

For gruppe 1. refunderes 20% af varens importpris, medens for gruppe 2. en maximumpris er gældende, og forskellen op til importprisen betales af staten. For lokalproducerede fødevarer føres den politik, at istedet for at pålægge konkurrerende importerede varer told, gives indirekte støtte til de lokale producenter i form af f. eks. 50% gødnings- og fodertilskud.

6. FØDEVAREIMPORT

Ifølge den danske statistik har eksporten af fødevarer udviklet sig som følger:

	1973		1974	
	tons	1000 kr.	tons	1000 kr.
Svinekød	47	527	47	564
Okse- og kalvekød, frosset	24	448	74	1.115
Fjerkræ	1.320	7.634	1.450	9.233
Kødkonserver				
Svinekød	18	233	5	31
Mixed L M	5	26	5	47
Pølser, herm. og ikke herm.	109	746	94	673
Oksekødkonserver	60	597	119	1.417
Anden kødkonserver	50	601	18	279
Smør	207	1.545	433	3.318
Ost	27	282	53	576
Mælkekonserver	3.727	22.395	2.055	13.515
Andre landbrugsvarer		258		30
Total import af landbrugsprodukter fra Danmark		35.292		30.798

=====

Den saudi arabiske importstatistik er langsom og upålidelig, men for den interesse det måtte have, kan vi nævne tallene for 1973 (iflg. Quarterly Digest of Foreign Trade Statistics):

	Kød	Fjerkræ	Mælkeprod.	Smør	Ost
	- i tons -				
1. kvartal	382	3.621	6.722	771	3.671
2. kvartal	2.760	0	6.505	462	2.910
3. kvartal	545	2.064	5.249	644	1.340
4. kvartal	329	3.977	6.020	376	1.125
	4.016	9.662	24.496	2.253	9.046
	=====				

Bemærkninger: Kød dækker slagtet fersk, frosset kød, hvortil kommer en stor import af levende dyr til lokal slagtning. Fjerkræ ligeledes kun frosset; derudover importeres store mængder daggamle kyllinger, især fra Libanon, Holland og Østeuropa. Mælkeprodukter er frisk mælk og fløde samt alle former for mælkekonserves. De store udsving for kød og fjerkræ i 2. kvartal kunne indikere, at fjerkræ-importen er registreret under kød. Den seneste importstatistik opdelt på leverandørlande er fra 1972, og interesserede kan ved henvendelse hertil få nærmere oplysninger derom. Den tilsvarende statistik for 1973 forventes først færdig omkring november 1975.

6.1. Mulighederne for danske landbrugsvarer

Selv om den totale landbrugseksport mellem 1973 og 1974 er faldet med ca. 4,5 mill kr, er der alligevel fremgang at spore på alle områder undtagen for mælkekonserves, hvor den danske eksport overvejende sker gennem internationale firmaer, der i henhold til markedssituationen jævnligt ændrer destinationer.

6.1.1. Fjerkræ

Danmark dækker ca. 10% af fjerkræimporten, hvilket er samme andel som det samlede salg gennem detailbutikker. Til forskel fra andre lande i området finder langt det største salg, altså omkring 90% af de importerede frosne kyllinger, sted gennem grillbutikker, restauranter, hoteller o. lign., hvor prisen er den helt afgørende faktor, og hvor det gennem reklame er svært at påvirke forbrugerne. De danske kyllinger sælges overvejende gennem supermarkeder, catering samt til visse hoteller, hvor det er muligt at få dækket den overpris, der ofte må forlanges for danske kyllinger.

Under vort sidste besøg i Saudi Arabien i marts domineredes markedet af franske

og østeuropæiske kyllinger. Vi så følgende priser:

Tilbud af 15. 3. 75 gennem mellemmand i Beirut

Doux, Frankrig, 800-1200 gr. CFC2 Beirut US\$1175 per ton

Tilly, Frankrig, 800-1300 gr. CFC2 Jeddah US\$1290 per ton

CFC2 Beirut US\$1150 per ton

Faktura, primo marts 1975 gennem Beirut

Ungarske, 800-1300 gr. fob lastbil Beirut US\$ 970 per ton.

Rumænske og polske kyllinger samme pris, som dog nu er oppe i ca US\$1000 per ton. Danske kyllinger blev samtidig tilbudt til US\$1400-1490 C&F Jeddah. Ingen varer kan importeres direkte fra kommunistiske lande, og østeuropæiske og evt. kinesiske kyllinger skal derfor gå gennem en agent i et vestligt eller arabisk land. Handelshuse i Beirut har sikret sig salgsrettigheder i Mellemøsten for både rumænske, som er populære, og ungarske kyllinger. Vi har endnu ikke set kinesiske kyllinger i Saudi Arabien.

Lokalproducerede kyllinger sælges fra bure rundt i byerne, og man kan få kyllingen plukket og rengjort på stedet. Prisen er SR 6.00 per styk, og da der for tiden er mangel på frisk kød i landet, har det fristet mange til at sende meget små kyllinger på marked, således at forbrugerne betaler en stor kilopris - ikke mindst sammenlignet med frosne, der sælges i detail til ca. SR 7.00 per kilo. Engrospriser var for østeuropæiske SR 4.75-5.00, franske 4.75-5.25 og danske oftest SR 5.50, men også et enkelt sted SR 5.00 per kg. Udover at sælge til en lavere pris, er der også større fortjeneste på de østeuropæiske kyllinger. Enkelte importører har egne skibe, som især op til pilgrimstiden henter flere tusinde tons - i efteråret 1974 især fra Frankrig, Holland og Vesttyskland.

Det er vort indtryk at der ved eksport fra Vesteuropa nu udelukkende anvendes charterskibe, hvorved fragten reduceres betydeligt.

6.1.2. Smør

Eksporten af LURPAK fordobledes i 1974 i forhold til året før, og dansk smør er stadig det førende detailsalgsmærke. Til cateringformål anvendes derimod i større omfang de billigere new zealandske og australske produkter, ligesom olier og ghee ofte erstatter smør i madlavningen.

En lokal importør har gennem europæiske handelshuse købt betydelige partier dansk smør til en lav pris. Smørret er produceret i første halvdel af 1974,

men synes stadig at være i god stand. Vi ved ikke, om også andre importører har bragt lignende partier, men i hænderne på mindre erfarne og omhyggelige firmaer kunne noget sådant være med til at skade det image, der er bygget op omkring LURPAK.

6.1.3 Mælkekonserves

Som nævnt ovenfor domineres den danske eksport af mælkekonserves til Saudi Arabien af Klim og Nido, internationale mærker der fremstilles i en række lande. Det vigtigste produkt er mælkepulver 27-29% i dåser med 2,5 kg. eller mindre, hvoraf der blev eksporteret 1356 tons. Dernæst kommer dåsefløde, med over 600 tons hvor en række danske mærker, sammen med et enkelt hollandsk (Golden Crown) og et internationalt (Nestle), dominerer markedet. Udsalgspriserne for 6 oz. dåser svinger mellem SR 1.00- 1.25.

Engrospriserne for mælkepulver blev opgivet således:

Dansk mærke 5 lb. dåser	SR 72 per kart. non-instant
Tresano (tysk) 2 1/2 kg.	SR 86 per kart. instant (special pris)
Klim (australsk) 2 kg.	SR 82 per kart. instant
Nido 1.8 kg.	SR 91 per kart. instant
Family Milk (østrigsk) 5 1/2 lb.	SR 72 per kart. instant

Family Milk er blevet et meget solgt mærke, hvilket hovedsaglig skyldes den lave pris. Den østrigske eksport af mælkepulver til Saudi Arabien androg i 1974 1156 tons, som overvejende dækkes af Family Milk. Klim har startet instantproduktion i Australien, og fører sig nu stærkt frem i området, hvilket også gælder Tresano, der under fællesmærket German Export Quality, for øjeblikket gennem et libanesisk reklamebureau kører en 9 måneders kampagne med smagsprøveuddeling og special tilbud over hele Saudi Arabien. Budgettet er DM 300.000, og betales formentlig af det tyske modstykke til LAU, som iøvrigt også har kontor i Beirut.

Nido er dog stadig det ledende mærke, og hovedparten af de knap 5.000 tons mælkepulver eksporteret fra Holland og 1400 tons fra Frankrig, er solgt under dette mærke.

Saudi Arabien importerer desuden betydelige mængder evaporeret, kondenseret og steriliseret mælk, hvor Holland også er hovedleverandøren.

d
alpakket oksekød sælges fra de fleste supermarkeder, men
danske og new zealandske detailudskæringer ses nu, omend
me farvestrålende udstyr som de danske. Til gengæld er priserne
lavere. Frisk kød, især lammekød, foretrækkes af befolkningen,
overvejende udlændinge, der er forbrugere af dansk oksekød. Frisk
oksekød sælges fra supermarkeder til SR 12.00 per kg, frosset aus-
til SR 5.25 per lb. og dansk til SR 6.50 per lb.

anserves

tørste omsætning er af pølser og beef luncheon meat, og på begge
der er danske produkter (3 mærker især) veldistribuerede. Som noget
es østrigske pølser på dåse nu i mange butikker i Jeddah - prisen er
75 per dåse af 270 gr. med 7 stk. pølser, hvor danske mærker er
oz. sælger til SR 4.25 per dåse. Hollandsk de Kraft luncheon meat
gros til SR 70-75 per karton med 12 x 2 lb. dåser, hvor et dansk mærke
ef luncheon meat sælges til SR 80 per kanton.
et skal her gentages, at der af samtlige indgående partier tages stikprøver
l kvalitetsanalyse - først og fremmest for at være sikker på at varen ikke
indeholder svinekød -, men også "flammer" på dåsens inderside kan være
kassationsårsag. Varen kan ikke frigives før en sådan analyse, der oftest
varer 1-2 uger, er foretaget.

Ost

Forbruget er også i Saudi Arabien koncentreret på white cheese (feta) og
smelteost i dåser og i æsker med 6-8 trekanter. White cheese importeres
især fra Østeuropa, men også fra Afrika og Libanon ligesom Cypren har
genoptaget sin eksport af den særlige halloumi ost - en fetatype med større
fedtindhold. En lokal ostespecialist udtrykte interesse for i samarbejde med
et dansk mejeri at producere oste - og andre mælkespecialiteter med den
"rigtige" smag, og ville udover at sende en ekspert til Danmark også garantere
en vis afsætning i området. Eventuelle interesserede kan ved henvendelse hertil
blive sat i forbindelse med firmaet.
Med det stigende antal udlændinge i landet er der naturligvis også et mindre
marked for andre ostetyper, og det kan nævnes at bl. a. ovenfor omtalte oste-
svforsendelser af franske specialoste. Det er indtrykket

6.1.4 Frosset kød

Dansk detailpakket oksekød sælges fra de fleste supermarkeder, men også australske og new zealandske detailudskæringer ses nu, omend ikke i samme farvestrålende udstyr som de danske. Til gengæld er priserne betydeligt lavere. Frisk kød, især lammekød, foretrækkes af befolkningen, og det er overvejende udlændinge, der er forbrugere af dansk oksekød. Frisk hakket oksekød sælges fra supermarkeder til SR 12.00 per kg, frosset australsk til SR 5.25 per lb. og dansk til SR 6.50 per lb.

6.1.5. Kødkonserves

Den største omsætning er af pølser og beef luncheon meat, og på begge områder er danske produkter (3 mærker især) veldistribuerede. Som noget nyt ses østrigske pølser på dåse nu i mange butikker i Jeddah - prisen er SR 4.75 per dåse af 270 gr. med 7 stk. pølser, hvor danske mærker med 16 oz. sælger til SR 4.25 per dåse. Hollandsk de Kraft luncheon meat sælger engros til SR 70-75 per karton med 12 x 2 lb. dåser, hvor et dansk mærke beef luncheon meat sælges til SR 80 per karton.

Det skal her gentages, at der af samtlige indgående partier tages stikprøver til kvalitetsanalyse - først og fremmest for at være sikker på at varen ikke indeholder svinekød -, men også "flammer" på dåsens inderside kan være kassationsårsag. Varen kan ikke frigives før en sådan analyse, der oftest varer 1-2 uger, er foretaget.

6.1.6. Ost

Forbruget er også i Saudi Arabien koncentreret på white cheese (feta) og smelteost i dåser og i æsker med 6-8 trekanter. White cheese importeres især fra Østeuropa, men også fra Afrika og Libanon ligesom Cypren har genoptaget sin eksport af den særlige halloumi ost - en fetatype med større fedtindhold. En lokal ostespecialist udtrykte interesse for i samarbejde med et dansk mejeri at producere oste - og andre mælkespecialiteter med den "rigtige" smag, og ville udover at sende en ekspert til Danmark også garantere en vis afsætning i området. Eventuelle interesserede kan ved henvendelse hertil blive sat i forbindelse med firmaet.

Med det stigende antal udlændinge i landet er der naturligvis også et mindre marked for andre ostetyper, og det kan nævnes at bl. a. ovenfor omtalte oste-firma har jævnlige flyforsendelser af franske specialoste. Det er indtrykket

at smelteoste, der ikke behøver køleskabsopbevaring, vil vinde endnu mere popularitet, bl. a. på bekostning af white cheese.

6.1.7. Andre varer

Eksporten af småkager og kiks androg i 1974 1.773 mill. kr. Danske butter cookies ses i de fleste supermarkeder, og udsalgsprisen er SR 8.50 - 11.00 for 16 oz. dåser.

Da der er forbud mod import af alkoholiske drikke, er Saudi Arabien et stort marked for dansk non-alcoholic tonic, et øl-lignende produkt med absolut ingen alkohol. Der eksporteredes i 1974 for 1.173 mill. kr. af dette produkt. Det er også forsøgt at sælge den i Vestafrika så populære mørke hvidtøl med sukker og vitaminer tilsat, men et sådant produkt er ikke slået an i Saudi Arabien - først og fremmest fordi smag og farve er anderledes, men måske også fordi emballagen har været forkert. Det først nævnte produkt sælges i dåser, og efter den vellykkede introduktion er det ekstra svært at sælge et andet produkt i flasker (stubby bottles). Dette forhold går igen på mange områder - hvis et produkt har succes, mener man, at kun en så nøje efterligning som lov og samvittighed tillader vil kunne hamle op med det først introducerede mærke. Som tidligere nævnt er en landsdækkende plan for udvikling af landbrugssektoren under udarbejdelse, og når denne er tilendebragt, og det må forventes, at en lang række nye projekter startes, skulle der være gode muligheder for salg af avlsvæg og avlsskyllinger samt de dermed forbunde produkter fra medicin til landbrugsmaskineri.

7. KOMMENTARER

Saudi Arabien er med sine store olie - og mineralforekomster et af verdens rigeste lande, og har administreret denne formue med omtanke og uden en for hastig samfunds-udvikling - teknisk såvel som psykisk. Bag dette ses kong Feisals egen indstilling; selvom landets rigdomme, ihvertfald teoretisk set, tilhører kongen, levede han beskedent og religiøst, og de betydelige fremskridt der fandt sted under hans regeringstid kom gradvist - efter nogles mening for langsomt - og gav folket tid til at vænne sig til ændringerne.

Den nye kong Khaled menes ikke at være en tilsvarende statsmand som sin forgænger, og hans yngre, mere udadvendte og reformivrige bror, prins Fahd, skulle således få mulighed for at fremme udviklingen i et hurtigere tempo end hidtil. Mere aktivitet vil medføre flere pengeindkomster til indbyggerne, og dermed et

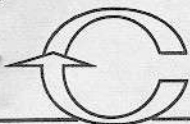
større potentiel for importerede fødevarer. Selv en øget lokal produktion af fødevarer kan skabe et yderligere behov for importerede specialiteter, og med den erhvervsudvikling der er ved at ske i Saudi Arabien, vil dette land i stadig stigende grad være et godt marked for danske landbrugsprodukter.

Med venlig hilsen,
Beirut kontoret.

Søren Padkjær.

april 1975.

SP/gy

CONTINENTAL EXPRESS

TRANSPORT CO. LTD.

SEA, LAND & AIR TRANSPORT

PORT STREET - PHONE: 290210 - 244996

CABLE: ARGAMAL ■ TELEX: CONTAL 20314 LE

P.O. BOX 1289 ■ BEIRUT, LEBANON

Beirut, 9 April 1975

Our Ref: MJ/oa/1308

Messrs. Danish Food

Beirut

Att: Mr. Khatib

Dear Sirs,

We refer to your inquiry for the transport of refrigerated cargo and general cargo from Beirut to the various Arab Countries, and we are pleased to quote you from underships' tackle liner terms upto the following destinations.

<u>Destination</u>	<u>General cargoes</u> per ton or 2.5 cbm	<u>Refrigerated cargoes</u> per ton or 2 cbm	<u>transit taxes</u>
Kuwait	LL. 285.-	LL. 350.-	4 0/00
Doha	LL. 310.-	LL. 360.-	4 0/00
Dammam	LL. 295.-	LL. 340.-	3 0/00
Jeddah	LL. 295.-	LL. 340.-	3 0/00
Riyadh	LL. 295.-	LL. 340.-	3 0/00
Amman	LL. 185.-	LL. 235.-	2 0/00
Baghdad	LL. 210.-	LL. 250.-	2 0/00
Mosul	LL. 200.-	LL. 240.-	2 0/00

The above rates include port dues, landing charges, frontier formalities from Beirut to final destination free arrival of trucks in customs warehouses.

We require original bill of lading, certified commercial invoice and packing list for clearing the goods.

We also require health certificate for all foodstuffs.

In case the above documents are not handed over to us one week prior to the arrival of the ship, the refrigerated cargo will be stowed on the account of the goods.

Very truly yours,
Continental Express Transport Co. Ltd.

PACKING - FORWARDING - TRANSIT - CUSTOMS CLEARANCE - INSURANCE
BANKS: BANQUE MAJDALANY (S.A.L.) — UNITED BANK OF LEBANON & PAKISTAN. (S.A.L.)